

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 7. De obligationibus circa Ordinis Sacramentum contingentibus,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

viuere possit. Clericus autem regularis ordinatur ad titulum paupertatis, quam est professus.

Ob hæc autem requisita, scrutinium, seu examen feria quarta ante sabbatum ordinationis Instituitur ab Episcopo, ac tunc sibi Sacerdotibus, & prudentibus viris diuina legis peritis, & versatis in ecclesiasticis functionibus. Tale enim examen faciendum est de ordinandorum genere, persona, ætate, institutione, doctrina, & fide, iuxta decretum in cap. Quando, dist. 24. quod Concilium Trident. sess. 23. cap. 7. De reform. renouat, in præcedenti cap. quinto specialiter præscribens de promouendis ad maiores Ordines, vt per menssem ante ordinationem adeant Episcopum, qui committat Parochio, aut alteri, cui magis expedire videbitur; vt propositis publice in Ecclesia ordinandorum nominibus inquirat fideliter à fide dignis, de eorum natalibus, ætate, moribus, & vita; & literas testimoniales inquisitionem factam continentes, ad ipsummet Episcopum transmittat quamprimum.

CAPVT VII

De obligationibus circa Ordinis sacramentum.
contingentibus.

SVMMARIVM.

- 36 Non est quidem imposta obligatio suscipiendi sacramentum Ordinis nonnunquam tamen ea contingit.
37 Peccatum quidem est mortale suscipere sacramentum Ordinis in peccato mortali: non tamen actum illius exercere, nisi si sit administratio sacramenti.
38 Obligatio seruandis castitas enim in iuramento maiori Ordine.
39 Non modo ad hæc canonice, sed nec ad alias certis precibus tenetur initiatus tantum minoribus ordinibus: nisi de honestate.

DE Ordine suscipiendo non est, sicut nec de matrimonio contrahendo, imposta obligatio, quæ singulos Christianos, regulariter moraliterque; loquendo, adstringat; quia Sacramentum Ordinis non est, sicut nec matrimonium; per se institutum ob utilitatem singulorum, nec est singulis necessarium, sed toti communitati Ecclesie: in qua proinde Prælati incumbit obligatio providendi, iuxta cap. Consult. dist. 72. nec in ea desunt Sacerdotes, quorum ministerio tali necessitati subueniatur: præsertim vt fideles possint implere diuinum præceptum de suscipiendis necessariis sacramentis Eucharistie, & Penitentie.

Interdum tamen ex onere beneficii, tenetur quis intra certum tempus initiari sacris. Sic parochus iure compellitur dimittere beneficium curatum, nisi intra annum ab illius pacifica possessione, curet se facere ordinarium, ex cap. Cum in cunctis, De elect. & ex cap. Licet canon. eodem titulo in 6. Item electus Episcopus ex predictis bullis & accepta possessione, tenetur intra tres menses consecrari sub pena restitutionis fructus quos perceperit, atque adeo perdeni ipso iure Episcopatum, nisi intra tres alios menses consecratur, ex Con. Trident. sess. 23. De reform. cap. 2. De quibus Nauar. in En. hir. cap. 25. num. 118. §. 8. Neque dubium videtur, quin in graui Ecclesie necessitate ad præsulatum compelli ex obedientia possit vir eo dignus. Etiam si damnandi non sint illi Religiosi, qui votum emittunt non acceptandi factam de se electionem ad prælaturam extra suam religionem, nisi sub præcepto Superioris compellantur: quod vtrumque annotat Henricus lib. 10. cap. 4. §. 5.

Circa Ordinis autem siue administrationem siue susceptionem, siue suscepti vsus, multæ obligationes contingunt, partim iure naturali, per rætionis præscriptum: partim positio, per sanctiones Ecclesiasticas: quarum transgressio, ne quomodo, & quando peccetur intelligi potest ex iis, quæ traduntur in sequenti tractatu 3. & ex iis quæ in particulari (notatis penam quæ propterea incurritur.) Nauarrus persequitur in citato cap. 25. præsertim num. 68.

Vbi aduerte obi. erceptum esse quidem illud quod ipse habet in sequenti num. 72. §. 10. peccate mortaliter eum,

qui in statu peccati mortali existens, Ordines suscipit, aut aliquod sacramentum ministrat: à plerisque (quos refert & sequitur Henriquez in eodem lib. 10. cap. 13. §. 3. litera T.) negari quod ille sub iungit: Ordine initiatum, peccare mortaliter, si res sacras tangat, vel aliquid aliud faciat tanquam minister Ecclesie suo officio fungens: vt verbi gratia Diaconus: cum stola canens in Missa Euangelium, & Subdiaconus Epistolam cum manipulo.

Cæterum, cum tres condiciones constet requiri, vt ille qui actum Ordinis exercet in peccato mortali, nempe vt ipse sit minister ad talem actum ordinatus & consecratus: Deinde vt illum solemniter & ex officio exerceat: ac demum vt talis actus sit sacramentalis: tota difficultas in hoc versatur, quoniam actus censendus sit sacramentalis: Nauarrus enim significat illum esse sacramentalem censendum, qui annexus est alicui Ordini, vt sacerdotio, sunt ministratio sacramentorum, & verbi Dei: benedictio fructuum & similes. Diaconatus, lectio Euangelij in Missa: Subdiaconatus: lectio Epistolæ. & sic de cæteris. Alij vero contra significant actum sacramentalem censendum tantummodo illum, quo conficitur vel confertur Sacramentum: & ita peccate quidem mortaliter Sacerdotem in peccato mortali sacrificantem, baptizantem, absoluentem à peccatis, aut vngentem infirmum constitutum in periculo mortis. Itemque Episcopum conferentem Confirmationis vel Ordinis sacramentum. Non autem Diaconum solemniter legentem Euangelium, nec Presbyterum benedicentem aquam vel fructus: nec Episcopum consecrantem chrisma, vel oleum: & multo minus eos, qui exercent a Quibus minorum Ordinum. Quam sententiam post Sotum in 4. dist. 24. quæst. 1. art. 4. versus finem Greg. à Valent. tom. 4. dist. 1. nona quæst. 1. puncto 4. col. 196. sequitur. Et ratione reddit, quia in exercitio talium actuum ratio malitiæ de se consistit tantum in indecentia quadam; quæ illi non sunt cum ea quæ par est dignitate & decencia: ratione cuius defectus, ipsum non videtur adeo malum, vt mortale censeri debeat. Quam opinionem qui volet potest sequi, cum bonos Authores habeat. Nam eam tenet quoque à Victoria, de sacram. n. 233. vbi dicit communiter teneri: quæ est recentiorum contra Nauarrum, meminit Henriquez loco citato.

De obligatione seruandis castitate iis qui maioribus Ordinibus initiati sunt, imposta Ecclesie statuto, differunt aduersus hæreticos tum alij, tum Bellarm. in lib. 1. de Clericis cap. 18. & quatuor sequentibus ac Greg. à Valent. in ead. disput. nona quæst. 5. puncto 5. Ad institutum nostrum autem sufficere potest notasse paucis, talem obligationem provenire ex voto quod tacite facit is, qui Subdiaconatus Ordinem suscipit. Pro quo aduerte Ecclesiam neminem quidem obligare ad continentiam votum; eos tamen qui sua voluntate maiores Ordines susceperunt, cogere continentiam seruare, ad quam consequenter sua quoque voluntate obligantur: quoniam lege & consuetudine ecclesiastica, sic annexa est maioribus Ordinibus continentia, vt si quis eos suscipiat volens etiam sine intentione continendi, teneatur ad continentiam, ad eamque seruandam compellatur, iuxta cap. Erubescant, dist. 32. Censetur vero tale votum sacris Ordinibus annexum, solemne esse perinde ac professio in religione approbata, atque perinde ad dederat matrimonium inualidum ex cap. vnice, De voto in 6. Quia in re ita conueniunt, vt differant in multis. Ac primo in eo, quod illud votum tacitum: & religiosa professio sit votum expressum. Secundo, quod illi non sit annexa paupertas, sicut est huic. Tertio, quod per illud homo non consecret se totum Deo, sicut per professionem in religione.

Porro idem votum sic est annexum sacro Ordini vt non sit de essentia illius, sed accidat ei ex constitutione Ecclesie Occidentalis. Inde enim fit vt Græci post Ordines susceptos vtantur vxoribus acceptis ante ordinationem, præterquam tempore ministerij. Fit etiam vt quamuis susceptioni eorundem Ordinum, tale votum castitatis sit annexum: non ideo tamen, qui illos se suscepturum vovit, censendus sit vouisse castitatem, sicut nec recitationem horarum canonicarum: quæ eidem quoque susceptioni est annexa ex Ecclesie institutione: adeo vt prolapsus in peccatum fornicationis, censetur quidem contra sextum Decalogi præceptum: non

non tamen contra suum votum peccare, ex Nauar. in *Enchir.* cap. 12. num. 47. Et ratio est, quia talis non vult castitatem, sed tantummodo vitam statum eius susceptionem (non item soli proposito suscipiendi) annexa est castitas ex accidenti, non ut quid ei essentiale. Unde si is qui illo modo dicitur, contrahit matrimonium ante adimplerionem voti sui peccat quidem impletionem ipsum reddendo sibi impossibile; sed validum est matrimonium. De obligationibus recitandi horas canonicas & gestandi habitum & tonsuram clericalem ac aliis quæ incumbunt initiatis maioribus Ordinibus, dicitur in sequenti tractatu tertio, titulo primo.

Quod vero initiati minoribus Ordinibus ad recitationem horarum canonicarum non teneantur, sed nec aliarum precum, nisi ex decencia: Leonardus Lessius libro 2. *De iust. & iure* cap. 37. num. 46. ex eo confirmat quod neque iure communi, neque consuetudine vniuersali Ecclesie ad aliquas obligentur: neque quod Ecclesia vniuersalis relinquit liberum, Episcopus possit in sua Ecclesia facere præceptum perpetuum, nisi in ea subsit peculiaris faciendi ratio, quæ vix esse potest in re proposita. Et certe si non solum Papa, sed etiam Episcopi possent onera perpetua imponere, subditi nimium grauarentur, valdeque adficeretur ab vniuersitate: cuius obseruatio (præsertim in iis quæ pertinent ad sacramenta) facit ad vniuersalis Ecclesie decus & vniorem. Secus esset vero, *vt idem addit*, si Episcopus præcipere bis aut ter aliquas preces recitare, vt septem psalmos aut horas beatæ Virginis: quia id non conferret onus graue, vel notabilis recessus ab vniuersali consuetudine: vt nec si ex causa præcipere in sua diocesi ieiunare bis, terve. Eandem doctrinam post Medianam in *Cod. De oratione*, q. 7. in fine & *Sotum* lib. 10. *De iust. & iure* quæst. 5. art. 3. non longe ab initio, sequitur Suarez, *De religione* tract. 4. lib. 4. cap. 16. in fine. Sed potest in contrarium obici quod cum tales ad iuncti sint cultui diuino, & gaudeant privilegio clericali teneantur iure naturali aliquid amplius orare quam laici. Ad quod Sotus respondet teneri solum ex honestate, prout prudenter arbitrati fuerint ad naturalem rationem quidem dicere decens esse, vt quid amplius recitent, non præscribere tamen tanquam obligatorium, atque seruandum sub peccato.

CAPVT VIII.

De coagmentatione status Clericalis ex initiatis sacramento Ordinis.

S V M M A R I V M.

- 40 Status Clericalis, & gradus illius.
- 41 Quatuor gradus Episcopatus.
- 42 De Patriarchatu, & Primatu.
- 43 De Archiepiscopatu, & Episcopatu.
- 44 Quæ Episcopalem dignitatem habenti incumbant ex officio.
- 45 Ea quæ illi incumbunt iure nono Concilii Tridentini.
- 46 Peccata quibus potest quis ratione Episcopalis dignitatis obnoxius esse, ante suam consecrationem.
- 47 Dignitates infra Episcopalem, & primo abbatia, & prioratus.
- 48 Decanus, & Prepositura.
- 49 Archidiaconatus, & Archiepiscopatus.
- 50 Reliqua eiusdem generis dignitates.
- 51 Parochus quis & quæ iura parochie, obligatioque illius, suscipiendi sacerdotum.
- 52 Vicarius perpetuus ponitur in numero Parochorum.
- 53 De Vicario temporalis quedam.
- 54 Peccatorum quibus Parochus obnoxius est, reuocatio ad quatuor capita.
- 55 De Canonici.
- 56 De habitibus portiones, capellanus, & prestimonium.
- 57 De Commendatariis.
- 58 De Coadiutoribus.
- 59 De Hospitalariis.

40. **D**vo esse genera Christianorum habetur ex D. Hieronymo in cap. Duo sunt, 12. quæst. 1. vnum Clerico-

rum, & alterum laicorum, illudque diuino officio mancipari. per hoc scilicet Ordinis sacramentum tanquam institutum ad propagandum in Ecclesia Christiana statum clericalem. Sic dictum a Græco nomine κληρικός (quod sortem vel hereditatem significat) quia est eorum qui ad sortem vel hereditatem Domini Iesu spectant: siue vt habetur ex cap. Clericus, eadem quæst. quia pars sunt Domini Iesu, vel partem habent Dominum Iesum: vt pote qui diuino cultui consecrati procurandarum ad eundem cultum spectantium sacrarum rerum, sollicitudinem susceperunt. De qua re aduersus sectarios nostri temporis differenter qui volet videre poterit Bellarminum in tomo 1. *Controuersiarum*, controuer. 5. lib. primo. Pro ratione autem iudicandi de peccatis nobis proposita, instituetur de ea tertius sequens tractatus. Quod vero de ipso clericali statu hic occurrit consideranda, varietas membrorum, quæ in eodem statu vel corpore quodam cernitur cum disparibus gradibus dignitatis, & iurisdictionis. In Ecclesia enim, quæ terribilis est vt castrorum acies ordinata: Summus Pontifex, quemad. habet Bellarm. in præfatione eiusdem libri primi, tanquam Christi, primi, Summique Imperatoris vicarius, supremus est: vt pote in D. Petro, cuius successor est, cum summa potestate, & imperio præpositus eidem Ecclesie, tanquam Christi castris in terris, vt eam duceret: eundem Christum nobis representans, quamdiu nondum sumus digni ipsum reuelata facie videre.

Sub Summo Pontifice autem sunt Episcopi tanquam Tribuni militares, qui imperant quidem, non tamen totis castris: sed agmini quisque suo. Sunt etiam sub Episcopis dignitate inferiores ipsis, sed præminentes aliis, qui tanquam centuriones quidam, singulis cohortibus præstant. Sunt demum cæteri tanquam administri diuersa obeuntes, munera: ad instar eorum qui in temporalis militia diuersa obeunt munia in gratiam, siue Imperatoris, siue Militum. Sic igitur in Ecclesia militante sunt post Papam proxime Clerici constituti in Episcopali dignitate. Deinde Clerici dignitate inferiores Episcopo, & demum cæteri: quorum nonnulli curam habent animarum vt Parochi, & alii non habent: vt qui carent beneficio ecclesiastico, vel habent tantummodo simplex. De omnibus copiose differit Azor in tomo 2. *moral. institut.* lib. 3. cap. 34. & 5. quem sciendi cupidus legere poterit: pauca tantum attingemus vt sufficiencia ad nostrum institutum.

De Clericis constitutis in Episcopali dignitate.

S E C T I O I.

41. **Q**uod hos nonnulla obseruare oportet. Primum est, Episcopatus quatuor distingui gradus in cap. Cleros, distinct. 21. Patriarchatum, Primatum, Archiepiscopatum, & Episcopatum simplicem: Supra quos omnes Papatus dignitatis gradum obtinet supremum: qui inde in cap. Nemo 9. qu. 3. dicitur Prima sedes: & vt ibidem habetur, ac in sequenti cap. Cuncta per mundum, vniuersos iudicat, & a nemine iudicatur. Et ratio est, quod Papa ei præsidens, D. Petri successor, non puri hominis, sed veri Dei vice fungatur: ex cap. Quanto, De translatione Episcopi. Videri potest Azor in seq. lib. 4. à cap. 4. & in libro 5. per aliquot capita, ac Bellarminus in tomo 1. *controuersiarum* in quo late persequitur quæ ad Papæ in Ecclesia auctoritatem pertinent.

Secundum est, cum Papa coniungi Cardinales, quia censentur esse pars corporis eius, quemad. habet Panormit. ad cap. 2. num. 3. De Clericis non residentibus, propterea quod cum eo iudicant totum orbem, prout idem addit, ex cap. Per venerabilem, Qui filii sint legitimi: atque sint ei, vt vulgo loquuntur, à latere tanquam Senatores: siquidem Ecclesia quoque suam habet Senatum, ex cap. Ecclesia. 16. quæst. prima. Illi ergo, pars corporis Papæ eadem ratione dicuntur, quæ ii qui sunt Principi à consiliis dicuntur pars corporis eius in lege Quisquis, *Cod. Ad legem Iuliam maiestatis*. Quæ de Cardinalibus ipsis Azor in eodem libro quarto cap. 1. 2. & 3. & quæ de legatis Apostolicis ac cæteris officialibus Sedis Apostolicæ in seq. lib. 5. à cap. 27. habet, relinquere possumus ei, qui volet, videntur apud ipsum.

42. Tertium est, primam post Papatam dignitatem esse Pa-